

YİNE RUMELİ¹

Mehmet Ali Tevfik [YÜKSELEN]²

Çeviriyazı³:

Haluk KAYICI⁴

Bulgarların Rumeli’de milliyet nâmına yaptıkları “icrâât”ı yine birer birer dimâğında⁵ canlandırıyorum. Toptan idâmlar, cebrî⁶ vaftizler, tebdîller⁷, her türlü Bulgarlaştırma... Edirne yerine Odrin, Mustafapaşa⁸ yerine Ferdinandov, Dedağaç yerine Nadedca...

Her zaman dişlerimi gıcırdatan, varlığımı bir gayz⁹ ve düşmânlık dinamitiyle berheva¹⁰ eden bu “icrâât”ın gâyesini düşünüyorum ve ân ve hâlin fecâatına

¹ Mehmet Ali Tevfik, “Yine Rumeli”, *Turanlı’nın Defteri*, Kitâbhâne-i İslâm ve Askerî-Tüccârzâde İbrahim Hilmi, Dersâdet 1330, s. 103-109.

² Mehmet Ali Tevfik, 1 Nisan 1889 tarihinde Biga’da dünyaya geldi. II. Meşrutiyet döneminde Türk tarihine damgasını vuran şahsiyetlerin başında gelmektedir. Konuşmaları ile gençliği peşinden sürükleyen, onlara vatan sevgisi ve kaybedilen toprakları tekrar geri almak için mücadele ruhu kazandıran insanlar arasında yer almıştır. Mehmet Ali Tevfik Bey, New York Başkonsolosluğu vazifesinde iken 21 Eylül 1941 tarihinde vefat ettiğinde elli iki yaşındaydı. İsmi unutulmuş ama milletine duyarlı bir gençlik yetiştirilmesinde büyük katkıları bulunan Mehmet Ali Tevfik Bey’e sonsuz saygıyla... Biyografisi için bakınız: Ali Birinci, “Mehmet Ali Tevfik Yükselen”, *Türk Yurdu*, C. 27, S. 243, Kasım 2007, s. 58-62.

³ Bu çalışmada, kelimelerin günümüzdeki karşılıkları için Kubbealtı Lugatı’ndan faydalanılmıştır. Bakınız: İlhan Ayverdi, *Kubbealtı Lugatı-Misalli Büyük Türkçe Sözlük*, 2. Baskı, Kubbealtı Neşriyatı, C. 1-2-3, İstanbul 2006.

⁴ Öğr. Gör., Trakya Üniversitesi İpsala MYO, halukkayici@trakya.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8490-1791.

⁵ “Ç. N.” Beyin, şuur, bilinç, akıl.

⁶ “Ç. N.” Zor altında yaptırılan.

⁷ “Ç. N.” Değiştirme, değiştirilme, başka şekle sokma.

⁸ “Ç. N.” Dönemin Edirne’ye bağlı Cisir-i Mustafapaşa kazası. Günümüzde ise Svilengrad.

⁹ “Ç. N.” Oç alma arzusu ile bilmiş öfke, kızgınlık, hiddet, hınç, gazap.

¹⁰ “Ç. N.” Havaya gitmiş, uçmuş, kaybolmuş.

rağmen muzafferâne bir istihfâf¹¹ hissinden kendimi alamıyorum... Hatta dudaklarımda bir tezyîf¹² iltivâsı¹³ bile var...

Hûnhâr Savoff⁴, Türk nâmını ortadan kaldırmak için Rumeli’de sen azîm bir kıyâmet kopardın. Yüzbinlerce Türk gâyet derin hafredilen¹⁵ çukurlara gömüldü ve üzerlerine ağır taşlar basıldı. Fakat “ümîd”e, dâima kuvvetli hiç mağlûb olmaz, müebbeden muzaffer “ümîd”e ne yapabildin?

Ümîdi bu milletin gömülmez.

Beyhûde bu gayretin mezârcı!

“Savoff”un bir sırtlan kadar vahşî ve menfûr hayâline tevcîh ile muttasıl¹⁶ okuduğum bu mısralar acaba kimin? Garîb bir tecessümle¹⁷ hâfızamı hafrediyorum, nihâyet buldum... Üç dört sene evvel elime geçen Fransızca bir şiir mecmûasında çok okunmuş bir manzûmenin iki mısraı...

Kütüphâneme koşuyorum, hissiyatımı o kadar belâgat ve harâretle ifâde eden şâirin kitabını himâlî¹⁸ parmaklarla karıştırıyorum ve bütün manzûmeyi bir nefeste okuyorum:

Hayır!

- Âh, Alsas ve Loren¹⁹ köpekleri! Siz Alman olmaktan imtinâ ediyorsunuz öyle mi? Bizim merhametli davrandığımız yeter: Bu köpekler için prangalar döktürelim. Zincirler perçin edelim... Kilitlenmiş ağızlarına üç kat tunçtan mühürler vuralım.

- Demirci beyhûde yere demir döğüyorsun. Fikir zincir kabûl etmez!

- Mademki öyledir bir zindân yapılsın, kapısı iyice kapansın ve duvarları yüksek olsun. Yegâne bir hülyâ besleyen bu mecnûn “Alsas ve Loren”lileri

¹¹ “Ç. N.” Küçük görme, hafif bulma, küçümseme, hor görme.

¹² “Ç. N.” Alay etme, küçümseme.

¹³ “Ç. N.” Sarılma, sarılıp dolaşma.

¹⁴ “Ç. N.” Bulgar general. Balkan Savaşları döneminde Bulgaristan ordu komutanı (1857-1928). Bakınız: Jean Frédéric Lucien Piarron de Mondésir, *Edirne Muharasası*, Yayına Hazırlayan: Haluk Kayıcı, Ceren Yayıncılık, Edirne 2019, s. 12.

¹⁵ “Ç. N.” Kazılan.

¹⁶ “Ç. N.” Aralıksız ve yan yana olan, bitişmiş durumda bulunan, bitişik.

¹⁷ “Ç. N.” Canlanma, göz önüne gelme, görünme.

¹⁸ “Ç. N.” Yük getirmek, yük taşımak.

¹⁹ “Ç. N.” Alsace-Lorraine ya da Alsas-Loren. Almanya ve Fransa arasında bu bölgeye sahip olma mücadelesi yaşanmıştır. Günümüzde Fransa toprakları içerisinde yer almaktadır. Bakınız: Sina Akşin, *Kısa 20. Yüzyıl Tarihi*, VII. Basım, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2020, s. 16, 23, 84, 112.

koşuylara tıkınız ve üzerlerinden sürmeleyiniz! Sevilmesi lâzım gelen Prusya'dır²⁰. Prusya ve Prusya kânunu!

- Zindâncı senin zindânın beyhûde yere kapanacak. Gayz ve kîn hapsedilemez!

- Haşin ve yaramaz ırk, ölüm geliyor. Bütün ecdâdının birer birer yere serildiğini gör. Zaman birçok gözler kapattı. Ey mezâr kazıcı. Haydi, kazmanı eline al. Fransa'nın bu ihtiyar taraftarlarının hepsini çabucak ve güzelce defnet!

- Mezâr kazıcı çukurun ehemmiyeti yok. Ümîd, defnolunmaz!

Vatanperver Fransız şâirinin "Alsas-Loren" ilhâkından on yedi sene sonra yazdığı bu manzûmeyi bütün mânâsıyla benimsedim:

Ümîdi bu milletin gömülmez,

Beyhûde bu gayretin mezârcı!

Rumeli'nin mâsûm ve bedbaht hayâli karşısında aşk ve istiğrâkla²¹ bu mısırâları tekrarlayıp dururken ansızın kulağımın dibinde müstehzi²², gaddâr, isyân verici kahkahalar işitildi. Vatanlı Türk gençlerinden birine mi yoksa Mösyö "Tardiyo"ya mı âit olduğunu pek iyi tâyîn edemediğim bir ses, gurûrumu öldürmek isteyen bir taarruz başladı:

"Azizim, temdîn²³ ve muhâfaza edemediğiniz Rumeli hakkında ümîdler besliyorsunuz. Eğer bu, hayâlin fevkinde bir hamâkat²⁴ olmasa idi safdilliğiniz bana merhamet ilhâm ederdi. Fakat şimdi kahkaha ile gülmek ihtiyâcından başka bir şey hissetmiyorum. Rumeli'de sizin neniz var?"

Tereddütsüz, gazab-ran²⁵ olmayarak, haysiyet-şîâr²⁶ bir sükûtle cevâb veriyorum:

²⁰ "Ç. N." Prusya, bugünkü Almanya'nın doğu kesiminde kurulmuş Berlin merkezli Alman krallığıydı. Avrupa tarihinde değişik dönemlerde farklı anlamlarda kullanılmakla birlikte daha çok 1713-1867 yıllarında etkili bir siyasî teşekkül olan Prusya Krallığı'nı ifade eder. Başlangıçta Hohenzollern hânedanı idaresindeki Brandenburg seçici prensliği olarak Mukaddes Roma Germen İmparatorluğu'nun bir parçası iken Brandenburg Dukalığının krallık statüsü kazanmasıyla ortaya çıkmış, 1871'den sonra Alman İmparatorluğu'na dönüşerek bunun bir parçası haline gelmiştir. Bakınız: Kemal Beydilli, "Prusya", *TDVİA*, C. 34, İstanbul 2007, s. 354.

²¹ "Ç. N." Bir şeyin içine gömülme, içine dalma, gark olma.

²² "Ç. N." Alaycı.

²³ "Ç. N." Medenîleştirme.

²⁴ "Ç. N." Ahmaklık, budalalık.

²⁵ "Ç. N." Öfkeli.

²⁶ "Ç. N." Haysiyetli.

“Senelerden beri biz Türkler yalnız bir işi mukaddes bildik: Kendi kendimize iftirâ! Hârika-nümâ²⁷ bir azim ve inât ile ifâ ettiğimiz bu vazîfe parlak bir muvaffakiyet ile hitâm buldu: Kendi kendimizden iğrendik! İnsânların yarısını katleden bir cânî ihtimâl ki berâat kazanabilir; fakat biz kendi aleyhimize hâzırladığımız dâhiyâne ithâmnâmeden sonra artık -azîzim Behlül ve Suat Nahit... yâhût muhterem mösyö Tardiyo...- artık sizin nazarınızda mücrimiyetten²⁸ kurtulamayız. Fakat bununla beraber yalnız bir mahkeme huzûrunda mâsûmiyetimiz tebeyün²⁹ etti: Mahkeme-i vicdânımız!”

Acaba Behlül, Suat Nahit ve Tardiyo, “Turanlı”nın bir dakika için müdâfaasını dinlemeye muvâfakat³⁰ ederler mi?

Biz Rumeli’de ne yaptık, Rumeli’de “Türk” olarak ne vardır? Bunlara gayet umûmî ve böyle olduğu için mübhem³¹ cevâplar vermektense pek yeni vezinde bir müşâhedemi anlatacağım.

Dedeâğaç’ta idik... Bulgarların bugünkü “Nadecda”sında... Küçük kasabada herşey intizâm fikrine, temeddün³² ârzûsuna, büyük bir kâbiliyet yekûnuna delâlet ediyordu.

Geniş ve ağaçlarla müzeyyen bir cadde, eğer tâbir câiz olsa nezîh sıfatıyla tavsîf³³ edeceğim temiz sokaklar... Güzel bir medrese, ileride kütüphâne olacak bir binâ, idâdî mektebi, kız rüşdiyesi, münevver gençler kulübü, cemâat-ı İslâmiyye’nin mektepler için îrâd³⁴ olarak yaptırdığı sekiz binâ, mükemmel bir gurebâ³⁵ hastahânesi, umûmî bir bahçe... Bulgaristan’ın değil Belçika ve Fransa’nın on beş bin nüfusluk herhangi bir kasabasında medeniyet ve irfâna âit daha ne gibi müesseseler varsa siz söyleyiniz, ben Dedeâğaç’ta, bu güzel Türk medînesinde bunların işlerini size tâdâd³⁶ edeyim... Mûnis kasabacığı yanımda bulunan bir Fransalı mühendise gezdirdikten sonra yine kendisiyle deniz kenarında oturmuştuk. Genç

²⁷ “Ç. N.” Harika gösteren

²⁸ “Ç. N.” Suçlu olma durumu, suçluluk.

²⁹ “Ç. N.” Belli olma, meydana çıkma, görülüp anlaşılma, ayan olma.

³⁰ “Ç. N.” Uygun görme, razı olma, kabul etme, müsâade.

³¹ “Ç. N.” Ne olduğu açıkça anlaşılmayan, belirsiz.

³² “Ç. N.” Medenîleşme, medeniyette ilerleme.

³³ “Ç. N.” Vasıflarını, niteliklerini sayma.

³⁴ “Ç. N.” Gelir, varidat.

³⁵ “Ç. N.” Garipler, kimsesizler, yoksul kimseler.

³⁶ “Ç. N.” Birer birer sayma, sayım.

mühendise: “İhtisâsımız³⁷ nedir?” dedim. Fransız arkadaşım hayret ve meftûniyetle³⁸ cevâp verdi: “Bizim Dieppe ve Fecamp”³⁹ gibi küçük kasabalarımızdan hiç farkı yok!”

İşte Bulgarların güzel sokaklarını kardeşlerimizin kanıyla suladıkları Dedeâğaç, sevgili Türk medînesi!⁴⁰

Ben Türklerin esâtîri⁴¹ menkıbelere benzeyen bir sefer ve parlak bir muzafferiyet netîcesinde fethettikleri muazzez Rumeli’yi nasıl unutabilirim? Ben Akdeniz sâhilinde dilfirib⁴² semâsını gözlerime nakşeden Dedeâğaç’ı, kırk sene evvel temeli kurulmuş ve kendisine sırf Türkçe bir ad verilmiş bu güzel medînenin hasretiyle, derdiyle nasıl yanmam? Ben nasıl ümîd etmem?

Hayır, hayır! Rumeli bir Türk yurdudur.

Hâfızamdaki vakaların, hikâyelerin ateşlediği bir îmân ile bağıryorum:

Ey Rumeli, her zaman bizimsin!

Benim için Selanik, Manastır da Dedeâğaç gibi acıklı ve sevimli bir hâtıra, dâima ümîd menbaı... Millî mefkûre Selanik’te doğmadı mı?

Aziz üstâdım Hüzeyinzâde’nin⁴³ en müheyyiç⁴⁴ telkînlerine, irşâdlarına tecellî-gâh olan yer şimdiki “Thessaloniki” değil midir? Selanik’te bir Türk çocuğunun “Ne olacaksın?” suâline: “Bombacı olacağım! Düşmânların başını ezeceğim!” cevâbını verdiğini kulaklarımla duymadım mı? Siyâsî inkilâbımızı büyüten Manastır, bize Bombay ve Pekin gibi yabancı mıdır?

Rumeli, baştan başa Türk yurdudur. Onun her cüzü⁴⁵ Türk mefharetlerinin⁴⁶ dâsitanlarını⁴⁷ terennüm⁴⁸ eder. Uzak ve meçhûl İşkodra, âsî ve nâmert

³⁷ “Ç. N.” Duygu, his.

³⁸ “Ç. N.” Çok beğendiği bir şey önünde şaşırıp kalan, şaşkına dönen (kimse), şaşkın, hayran.

³⁹ Fransa’nın bahr-i muhît sâhilinde iki zarif ve küçük kasabasıdır.

⁴⁰ “Ç. N.” Şehir, kasaba, belde.

⁴¹ “Ç. N.” Efsânevi, eski masallarda olduğu gibi, mitolojik.

⁴² “Ç. N.” Gönül aldatan, gönül avutan, cazibeli.

⁴³ “Ç. N.” Türkçülük fikrinin mütefekkirlerinden Hüseyinzade Ali Turan (1864-1940). Kısa biyografisi için bakınız: Gülsün Dünder, *Türkçülüğün Alfabesi*, Su Yayınları, İstanbul 1979, s. 96-97.

⁴⁴ “Ç. N.” Heyecan veren, heyecanlandıran, coşturan.

⁴⁵ “Ç. N.” Kısım, parça.

⁴⁶ “Ç. N.” Övünme, iftihar etme.

⁴⁷ “Ç. N.” Destan.

⁴⁸ “Ç. N.” Anlatma, ifâde etme.

Avlonya bile Hasan Rıza⁴⁹ ve Niyazi'nin⁵⁰ kanıyla bir Türk toprağı, bir millî ziyâret-gâh, eğer tâbîr câizse bir mutâf⁵¹ oldu.

Behlül Bey, Suat Nahit Bey ve Mösyö Tardiyo... Sezâ-yı ıslâhı⁵² imkânsız, lâkayd ve müstehzîler, sen ey sermedi⁵³ düşmân... Sizin tezyîflerinizi en derin bir kayıtsızlıkla karşılayan bu heyecanlı adamdan murdar mâneviyetinize bin lânet!

Ben hiçbir şeyin mağlûp edemeyeceğı bir îtikâdla ser-hoş ve âtîden⁵⁴ emînim... İşte al bayrağın Rumeli'de dalgalandığını görüyorum:

Ümîdi bu milletin gömülmez
Beyhûde bu gayretin mezârcı!

18 Haziran 1329 [1 Temmuz 1913]

Mehmet Ali Tevfik, "Yine Rumeli", *Turanlı'nın Defteri*, Kitâbhâne-i İslâm ve Askerî-Tüccârzâde İbrahim Hilmi, Dersâadet 1330, s. 103-109.

⁴⁹ "Ç. N." Hasan Rıza Paşa hakkında bakınız: Gizem Kaytan, "Balkan Savaşları'nda Kuşatılmış Bir Şehir ve Kahraman Bir Kumandan: İşkodra Müdafaası ve Hasan Rıza Paşa", *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, C. 9, S. 17, Ocak 2019, s. 158-200.

⁵⁰ "Ç. N." Ahmet Niyazi Bey veya Resneli Niyazi Bey (1873-1913). Biyografisi için bakınız: Hikmet Feridun Es, *Tanımadığımız Meşhurlar*, 2. Basım, Ötüken, İstanbul 2013, s. 462-483.

⁵¹ "Ç. N." Ziyâret veya ibadet maksadıyla etrâfında dönülen, çevresinde dolaşılan, tavaf edilen (yer).

⁵² "Ç. N." İyi duruma getirme, iyileştirme.

⁵³ "Ç. N." Sonsuz, ölümsüz, ebedî, bâkî.

⁵⁴ "Ç. N." Gelecek zaman.

ایندی بوملتن کومولز .
بیوده بوغیرنک . مزارعی !

« ساووف » ک برسر تلان قدر وحشی ومنفور خیاله
توجیه ایله متدل او قودیم بومصر اعلم عجباً کیمک ؟ غریب بر
نخسله حافظه می حفر ایدیورم ، نهایت بولدم . . . اوج درت
سه اولمه کین فرانسیزجه بر شعر جموعه سنده چوق او قوتش
بر منظومه نك ایکی مصزاعی . . .

کیتخانمه قوشیورم ، حیاتی اوقدر بلاغت وحرارتله
اقاده ایدن شاعرک کتانی حمالی یارمقلره قاریشد بریورم و بوتون
منظومه بی بر نغسده او قویورم :

خیر !

— آه ، آراس ولورن کویکری ! سز آلمان اولقدن امتناع
ایدیورسکز اولهه ؟ . . . بزم مساحتل داوردنیمز یتر : بو کویکری
ایچون برانه لر دو کد برهلم . زنجیرلر برچین ایدهلم . . . کایدانش آقین
لرینه اوج قات طونجندن مهرلر دورهلم .

— دمیچی ، بیوده بره دمیچورسک ، فکر زنجیر قبول ایتر !

— مادامکه اولدهد برزندان بابسون ، نبوسی ایجه قیاسون
ددیوارلری بوکسک اولسون ! بکانه برخولیا بساین بوچون « آراس-
ولورن » لیری نفوشلره طیفکنز واوزولردن سورمه لیکیز ! سه .
ولسی لازم کان پروسیه در ، پروسیه و پروسیه قانوی !

— زندامچی سنک زندانک بیوده بره قیانه جق . غبط و کین دس ایلز !

— خنبن دراماز عرق ، قولوم کلور . بوتون اجدادینک بر

یته روم ایلی

بلغارلرک روم ایلی ده ملیت نامنه یایدقاری « اجرا آت » ی
یته برر بردما غمه جانلاند بریورم . طویدن اعداملر ، جبری
واقیزلر ، تبدیلملر ، هر درلو بلغارلشد برمقلر . . . ادرنه برینه
اودرین ، مصطفی پاشا برینه فردینساندوو ، دده آتاج برینه
نادجدا . . .

هر زمان دیشلری غیجیرداتان ، وارلغی برغیظ ودشمنلق
دینامیتله برهوا ایدن بو « اجرا آت » ک نایه سی دوشوشورم
و آن وحالک فجاجته رغماً مظقرانه براسخفاف حسدن کندمی
آله میورم . . . حتی دوداقلر مده برتزیف التوا سی بیله وار . . .
خوخوار ساووف ، تورک نامنی اورته دن قالد برمق ایچون
روم ایلی ده سن عظیم بر قیامت قوباردک . یوز بیکنرجه تورک
غایت درین حفر ایدیلن چقورلره کومولدی و اوزرلرینه آغیر
طاشلر باصلدی . فقط « امید » ، « دائماً قوتلی » هیچ مغلوب
اولز . مؤبدآ مظفر « امید » نه یابه بیلدک ؟

بر بره سربله بکی کور . زمان برسوق کوزلر قیایدی . ای ضار قازیبی . هایدی ، قازمه کالک آل . فرانسه ک بو اختیار طرفدارترینک هیدی چابوقاق و کوزلجه دفن ایت !
— ضار قازیبی ، چوقورک اعمیق یوق . امید . دفن اولمازا!
وطنپرور فرانسز شاعرینک « آلزاس لورن » الحاقندن اونیدی سنه صکره یازدیفی بومنظومه بی یوتون مناسیله بئسه دم:

ایدی بوملک کومولز ،
بیوده بو غیرک مزارسی !

روم ایلیک معصوم و بدبخت خیالی قارشینده عشق و استغراقه بو مصراعلری تکرارلیوب دورورکن آنسزین فولانمک دینده مستیزی ، غدار ، عصبان و بریحی قهقهه لر ایشیدلدی . وطنسز تورک کنچلرندن برینه می یوقسه موسیو « ناردیو » یه می عاند اولدیفی یک این تعین ایدهمدیکم برس ، غرورمی تولدیرمک ایستین بر تعرض باشلادی :

« غنیزم ، تمدن و محافظه ایدهمدیککز روم ایلی حقتده امیدار یسلپورسکز . اگر بو ، خیالک فوئده برحامت اولسه ایدی صافدللککز بکا مرحمت الهام ایدردی . فقط شمدی قهقهه ایله کولمک احتیاجندن باشقه برشی حس ایتمیورم . روم ایلیده سزک نکز وار ؟ . . . »

ترددسز ، غضبه رام اولیهرق ، حیثیت شعشار برسکوتله جواب ورییورم :

« سنهلردن بری بزورکنر یالکز بر ایشی مقدس بیلدک : کندی کندمزه افزا ! خارقه تا برعزم و عناد ایله اغالایدیکمز بو وظیفه بارلاق برموقیت ایله ختام بولدی : کندی کندیمزدن ایکنرندک ! انسانلرک یارینی قتل ابدن برجان احتیالک برائت قرانه بیلیر! فقط بزکندی علممزه حاضر لادیفمز داهیا نه ایتها منامه دن صوکره آرق — غنیزم بهلول وسعادنا هید . . . یاخود محترم موسیو ناردیو . . . — آرق سزک نظرکزده بحیرمیتدن قورنیه میز . فقط بونکله برابریالکز برمحکمه حضورنده معصومیمز وصفوتز سین ایتدی : محکمه وجدانتز ! »

••

عجبا بهلول ، سعاد ناهید و ناردیو ، « تورانی » نک بر دقیقه ایچون مدافعه سی دیکلمکه موافقت ایدرلری ؟

بزورم ایلیده نهایدق ، روم ایلیده « تورک » اولهرق نه . واردد ؟ بونله نایت عمومی و بویه اولدیفی ایچون میهم جوابلر ورمکدنسه یک یکی وزنده برمشاهده می آکلانه جف .

دده آتاجده ایلک . . . بلسارلرک بوکونکی « نادچدا » سنه . . . کوجسوک قصبهده هرشی انتظام فکیرینه ، تمدن آرزوسنه ، بویوک بر قابلیت بکونسه دلالت ایدیوردی .

کنیش واغاجلرله مزین بر جاده ، اگر تمیر جائز اولسه تزیه صفتیله توصیف ایدهجکم تمیز سوؤقؤز . . . کوزل بر

دردیله فصل یاغام ؟ وین فصل امید اتمم ؟...
خیر ، خیر! روم ایلی بر تورك پوردیدر .
حافظه مده کی وقه لرك ، حكا به لرك آتله دیک بر ایمان ایله
باغیر بیوروم :

ای روم ایلی، هر زمان بزماك !

بتم ایچون سالانیک ، مناسترده دده آتاج کی آجقل
وسویلی بر خاطره ، دائمی بر امید منبی ... ملی مفکوره سالانیکده
دوغم دیتی ؟

عزیز استادم حسین زاده مک الک مهیج تلقینلرینه، ارشادلرینه
تحلیکاه اولان بر شم دیتی « تسالونیک » دگیدر ؛ سالانیکده بر
تورك چو چوغناک نه اوله حقسک ؟ سؤاله : « بوم باچی اوله جنم !
دشمنلرك باشنی ازه جنم ! » جوابنی ویردیکنی قولاقلمسه
دویمده می ؟ سیاسی انقلابیزی بو یون مناستر ، بزه بوم بای ویکین
کی یا ایچی میدر ؟

روم ایلی ، باشند باشه تورك پوردیدر . اونک هر جزوی
تورك مفخر تلرینک داستانلرنی ترم ایدر . اوزاق و مجهول
اشقودره، حاسی و نامهر آولونیه بیله حسن رضا و نیازینک قانیله
بر تورك طوبرانغی ، بر ملی زیارتگاه ، اگر تعبیر جا نرسه بر
مطابق اولدی ...

مدرسه، ایزریده کتبخانه اوله جق بر بناء، اعدادی مکتبی، قیز
رشدیه سی، منور کتبخانلوقی، جماعت اسلامیه مکتبلر ایچون
ایزاد اوله لوقی با پدردینی سکز بنا، مکمل برغر باخسته خانه سی، عمومی
بر باغچه ... بلغارستانک دکل بلجیقاق فرانسه نك اون بش بیک نفوسلق
هر هانکی بر قصبه سنده مدینت و عر دانه غاند دهانه کی مؤسسلر
واردسه سز سوبلیکیز، بن دده آناجده، بو کوزل تورك مدینه
سنده بونلرك اشلرنی سزه تعداد ایدیم ... مونس قصبه جنی
یاغده بولتان بر فرانسه لی مهندس کز در دکن صوکره یته
کندیسه لک کز کنارنده او تورمشدق. کنج مهندس : احتساکسکز
نهدر ؟ « دیدم . فرانسیز آرقدانم حیرت و مفتونیتله جواب
ویردی : « بزم دیه بوفه قان [۱] کی کوچوک قصبه لر مزدن
هیچ فرقی یوق ! »

ایشته بلغارلرك کوزل سواقلرنی قرداشلر مرنک قانیله سو-
لادقلری دده آتاج ، سوکیلی تورك مدینه سی !

بن تورك لرك اساطیری منقبه لره بکزمه بن بر سفر و بارلاق
بر مظفریت تیجه سنده قنج ایتدکاری معزز روم ایلی بی فصل
اونوته بیاییم ؟ بن آق دکر ساحلده دلفریب سیاسی
کوزلر مه نقش ایدن دده آناجی ، قرق سنه اول تملی قولش
و گندیسه صرف تورکیه بر آد ویرلش بو کوزل مدینه نك حبه رتیله،
[۱] فرانسه نك بحر محیط ساحلده ایکی طرف دکوچوک قصبه سیدر.

۱۰۹

بهلول بك ، سعاد ناهید بك و موسیو تاردیو ... سزای
اصلاحی امکانسز لا قید و مستهزیلر ، سن ای سرمدی دشمن ...
سزك تزییفلر كزی الك درین بر قیدسز لقله قارشیلایان بو هیجانلی
آدمدن مردار معنویتكزه بیك لعنت !
بن هیچ بر شینك مغلوب ایده میه جکی بر اعتقادله سر خوش
واتیدن امینم ... ایشته آل بایراغك روم ایلی ده دانغه لاندیغنی
کوزیورم :

امیدی بوملتك کومواز .
بروده بوغیرتك مزارجی !

۱۸ جزیران ۱۴۲۹